

HRVATSKI LIST

Izlazi svaki dan u 5 sati ujutro.

HRVATSKI LIST izlazi u nakladnoj urednici JOS. KRMPOTIC u Pulj trg Gustava I. Uredništvo: Sijemska ulica br. 24 — Odgovorni urednik: ROKIP HAIN u Pulj. — Rukopisi se ne vraćaju. Čak. rač. aus. post. št. 26.796.

Broj 1025.

U Pulj, ponedjeljak 20. svibnja 1918.

Godina IV.

CIJENA lista: U pretplati za četvrtu god. K 48—, za polugodište K 24—, tromjesečno K 12—, mjesečno K 4—, u naklapanju 16 fl. pojedini broj. OGLASNI primaju se u prvom listu trg Gustava I.

Politički trenutak.

Pedesetogodišnjica narodnog kazališta u Pragu dobila je u tom momentu značenje dalekosežne političke manifestacije. Oteli su našem narodu parlament, i tako prisilili narod, da si stvori sam javnu tribinu, sa koje njegovi zastupnici mogu dati progovore narodu. Praška svečanost imade radi toga i za naš narod vanrednu važnost, a istinitost ove tvrdnje zapečatili su mnogobrojni zastupnici jugoslavenskog naroda iz političkog i kulturnog svijeta svojim prisustvom kod velebnog iskaza. Danas je izdala naša vlada svoju naredbu o podobi Česke u kotare. Time je presjekla uzao i uništila također most između vlade i slavenskih zastupnika. Danas nemamo više parlamenta. Odluke vlade tiču se nas još samo u toliko, u koliko nam namiču obveze.

Naš narod nema ni više zastupničke kuće. Naš parlament služio je samo kao sredstvo vladi, da se naša država iskaze pred civiliziranim svijetom kao ustava. Mi nemamo više interesa, da bi podržavali ovu iluziju, a svatko će priznati, da je parlament iluzoran, kojega ministri mogu da pomiluju volji šalju na praznike, ustreba li im okron. (Beč nije pokazao baš nikakva obzira napram našem narodu; zašto da baš naš mukotrpan narod imade razumjevanja za bečke ciljeve i namjere. Sa Seidlerom nema više pregovaranja ni osobnih veza. Seidler se obvezao, da se neće služiti neustavnih sredstava. Nije dakle samo povredio ustav, već je za svoj čin eksponirao i svoju osobnost.

Zadnje službene vijesti potvrđuju, da se ministar-predsjednik von Seidler stavio u službu sve-njemačkih ciljeva. Pošto se nijesu dali protiv parlamentarnim putem, odgodilo se zastupstvo naroda u Beču, i protiv volji našeg naroda, njemačke dijelove njemačkog naroda provode se mjere protiv Čeha i Jugoslavena. Umjetnim se načinom kuša spasiti njemački narodni posjed u Českoj, kojega bi većim djelom posvema nestalo, da se vlada u našoj državi po modernim, demokratskim načelima.

Ali sve to su tek vladini skrbi, računati bez krčmarara. A krčmarari smo u tom slučaju, fala Bogu, još mi. Svako nasilje udara onoga, koji se njim služi. To je zakon historije, koji ne poznaje ni obzira ni nema osobitih simpatija za Stürgkhe i Seidere.

REZOLUCIJA

prihvaćena u Pragu dne 17. t. mj. u Gregrovoj dvorani Reprezentativnog doma od zastupnika Čeha, Jugoslavena, Poljaka i Talijana:

Predstavnici kulturnih institucija slavenskih naroda, sakupljeni povodom proslave 50godišnjice češkog Narodnog divaća u Pragu, sastali su se na vijecanje prigodom blagdanskih dana dne 17. svibnja 1918., te su se sjedinili na tu manifestaciju tu zastupanih naroda,

Jedinstvena naša volja, da učinimo sve, što je u našim silama, da postignu naši narodi u tom strajšnom ratu oslobođenje na temelju samoodređenja i da se podignu k novom slobodnom životu u vlastitim samostalnim državama.

Svi smo jednodušno uvjereni, da će doći trenutak bolje budućnosti za naše narode i da će se trajno zajamčiti na čvrstom temelju svjetovne demokracije prava suverenosti pučke vlade među narodima i u općem savezu naroda, koja ima dobiti auktoretetu odlučivanja.

Što najodlučnije otklanjamo sve državne pogodbe, kojih ne potvrdi suverena volja naroda.

Izražavamo uvjerenje, da će imati mir, od kojega svi demokratski narodi i sve demokratske države na svijetu očekujemo, da će biti trajan, ta svojstva, da će spasiti svijet od nesnosnog današnjeg gospodarstva jednog naroda nad drugim narodima i da će omogućiti pod uzastima imperijalizma trpećim narodima zajednički život na temelju jednakopravnosti i slobodne odluke naroda s narodom.

Svi smo pripravnici da solidarno učinimo sve za taj svoj cilj, da se ostvari taj rad ne samo u interesu našega naroda, nego jer će se to dogoditi također u interesu vascelog čovječanstva, te da podupremo nastojanja opće civilizacije, da prestaje iz strahnih kušanja u tom besprimjermom ratu, za trajno uvijet iz stanja sto i stoljetnog međunarodnog nasilja i ljudskoga klanja u novo veliko razdoblje vladanja čovječanskog prava i pobratimstva jednakopravnih naroda, državljanske jednakosti i prave humanosti.

RATNI IZVJEŠTAJI

Austro-ugarski.

Beč, 19. (D. u.) Službeno se javlja: Izvidnička djelatnost, što se je razvila na obim stranama, dovela je na tirolskoj zapadnoj fronti i na višestoljetni planinama do bojeva, koji su protekli uspješno po nas. Istočno od Monte Pertica sužbili smo dva puta neprijatelja u bojovima iz bliza. — U Albaniji popustili su bojevi. Napadalka preoteli smo od prilike 100 zarobljenika i nekoliko strojnih pušaka. — Poglavica generalnog stožera.

Njemački.

Berlin, 19. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana sluzbeno se javlja: neprijatelj sa nekoliko samnja. Bio je sužbijen uz teške gubitke. U ostalom ograničena se pješaka djelatnost na izvidjaje. Zivahna topnička paljba, koja je trajala na bojnim frontama sve do jutra, popustila je u prijepodnevskim satima opet te oživjela opet na večer. Između Artovima opet te oživjela opet na večer. Naše rusa i Alberta bio je neprijatelj osobito revan. Naše su baterije stajale ovdje mnogostruko pod žestokom paljbom. — Ludendorff.

* Francuski izvještaj od 17. svibnja na večer. Nema šta da se javi osim obične djelatnosti topništva na obim stranama na fronti sjeverno i južno od Avre. — Bojevi u zraku: Tijekom noći na 15. i tijekom 16. svibnja sudjelovalo je mnogo aeroplana kod bombardiranja neprijateljske zone. 36.000 kilograma bomba bilo je bačeno na kolodvor i na ljetališta kod St. Quentin, Jussy, Flaryle, Martel, Nesles i Ham. Jedno je skladište municije u Nebelu bilo pogodjeno te išlo u zrak. Požari bijahu ustanovljeni u Guiscardu, Chateletu i na kolodvoru u Neslesu. Tijekom narednog je dana bilo bačeno opet 30.000 kilograma metaka na isto područje i 10.000 kilograma na područja Amenge, Lussey i Mont-Somet. 16. svibnja bila su oborena 4 ljetala a 3 daljnja teško oštećena. U noći na 17. t. mj. bacili smo ukupno 35.000 kilograma bomba na kolodvor i na njemački kvar-tir u okolici od Chaulnesa, Roye, Neslesa, St. Quentin itd. Ustanovili smo eksplozije jednog skladišta municije u žumi Champion i eksplozije u Equitilly, Ville-Salve i na kolodvoru od Neslesa.

* Engleski izvještaj od 18. svibnja prije podne: Znatna topnička je djelatnost vladala tijekom zadnje noći na obim stranama između Givenchy i Robecq-a. Neprijateljsko je topništvo djelovalo nešto u odsjecima od Lensa, Hazebroucke i Yperna. Inače nema šta da se javi.

* Talijanski izvještaj od 18. svibnja. U Val Arsi kušao je neprijatelj u prvim satovima jučerašnjeg dana po treći put uzalud, da opet osvoji Monte Corno, što su mu ga naše čete bile pre-otele 10. svibnja. Dvije neprijateljske kolone, što su bile opremljene strojnim puškama i plamenometima i koje je podupirala jaka topnička paljba, napale su na naše položaje. Bile su zahvaćene od djelotvorne zaporne vatre te su se morale povući u neredu u našoj pušanoj i strojnopuščanoj paljbi. 2 su plamenometala ostala u našim rukama. Monte Corno nalazi se potpunoma u našim rukama. Druga su neprijateljska odijeljenja bila ponovno sa gubicima suzbijena na Dossu Arioto (sjevni obronak Altissima), u dolini Trubuzelle, u odsjeku Asolone, na skrajnom gornjem koncu Ornisa i kod Felone. 3 su neprijateljska aeroplana bila oborena na srednjoj Plavi, dva u našim linijama a i treći u okolici Papadopola.

* Izvještaj istočne armije od 16. svibnja: Obostrana topnička djelatnost u okolici Doirana i Gv-gjellija i u bitoljskom odsjeku. Sukobi ophodnja zapadno od Dojranskog jezera. Engleska su ljetala nabacila bombama neprijateljske uredjaje kod Serresa.

* Ukrajina i Rumunjska. Brzojavljaju iz Kijeva: Prekjučer je ovamo stigla nota rumunjskog ministarstva vanjskih posala, kojom učtivo ali odlučno otklanja prošved ukrajinske centralne Rade od 13. svibnja protiv utjelovljenja Besarabije Rumunjskoj.

* Njemačka i Rusija. Havas javlja iz Moskve, da je pučki komesar za vanjske poslove dobio od poglavice njemačkih istočnih armija sljedeću obavijest: U brzopjatu, što ga je odaslao predsjednik pučkog komesarijata Uljanov Lenin 5. svicnja, zatražio je taj kao što i predsjednik vrhovnog ratnog vijeća Trocki, neka se obustave ratne operacije na ukrajinskoj fronti. Pošto su njemačke čete istjerale sve crvene garde polag S. 6. Brest-Litovske ugovora iz Ukrajine, izgleda mogućim, da bi se obustavilo operacije na čitavoj ukrajinskoj fronti. Što se međutim tiče operacija na Crnom moru protiv bivše ruske crnomorske flote, može pristati vrhovni zapovjednik na obustavu operacija na čitavoj fronti samo uz uvjet, da se brodom, koji se sada nalaze izvan sebastopolske luke, bezodvlačno povrate u ovu luku te budu tamo zadržani. Ovak je korak bio poradi toga poduzet, pošto su brodovi crnomorske mornarice često puta sudjelovali protiv njemačkih četa prekršivši odredbe ruske vlade, čime su dokazali, da se ne pokoravaju njezinim zapovjedima. U slučaju, da se ovaj zahtjev ne ispuni, bit će njemački vrhovni zapovjednik prisiljen, da nastavi svoje napredovanje uzduž obale Crnog mora protiv onih brodova, koji su ostavili sebastopoljsku luku.

* Jedna Kuhlmannova izjava. Mornarički doga je imao se u Londonu. Takozvanoj misliji prijašnjeg ratnog ministra Collinsa u Engleskoj. Gospodin pl. Kuhlmann rekao je i ovo: Nije mi poznato, da li je gospodin Collins govorio sa nekim svojim prijateljima u Engleskoj o miru; čisto je, da se sada prilike mnogo govori o miru. Čista je bajka tvrdnja, da je gosp. Collins po mom nalogu, na moju želju ili sporazumno sa mnom putovao u Englesku, da tamo govori o miru.

* Engleski razarač potopljen. Iz Londona javljaju službeno: 14. svibnja bio je torpedovan engleski razarač te je potonuo. 2 momka od posade zaglavila su uslijed eksplozije.

* Iz Iraka. Reuterov ured javlja: Kako se glasa, bili su uapšeni svi članovi parlamenta, koji pripadaju sinfelnskoj stranci. — Polag zadnjih vijesti iznosi broj u Dublinu uapšenih od prilike 100.

Gospodarska pregovaranja medju Njemačkom i Švicarskom

Bern, 17. (D. u.) Njemačka je delegacija otputovala u petak u jutro u Njemačku, nakon što su 2 zastupnika istoga u četvrtak govorila u saveznoj kući. Kako se glasa, se odlazak njemačke delegacije nema tumačiti u smislu, kao da Njemačka drži, da se je ugovoru već sada izjalovio. Raspravljanja o ugovoru su u srijedu tako dozrela, da u svrhu formalnog utanačenja ugovora nije bila više nužna nazočnost njemačkih posrednika. Njemačka se delegacija sa 14. svibnjom svakako više ne smatra vezanom na ugovor. No, ona se je na su-sretljiv način izjavila spremnom, da čeka do 22. svibnja. Osim toga se je izjavilo, da Njemačka, usprkos formalnom izvanpogodbenom stanju po svoj prilici neće za ovo doba ograničiti dobave ugljena.

Bern, 17. (D. u.) Prema švicarskim listovima otposlana su 2 švicarska posrednika u Pariz radi gospodarskog ugovora.

Još o krivotvorenom carskom pismu.

London, 17. (D. u.) Na upit Runcimanov, da li je pismo cara Karla osim francuskoj vladi i engleskom prvom ministru bilo saopćeno također engleskim saveznicima i zašto su se opustila pregovaranja, izjavio je Lord Balfour: Mi nijesmo u jednom trenutku započeli pregovaranjem niti smo ikada odbili pregovaranja, ako ih je zaželjela protivna strana. Ako ikoji zastupnik jedne od neprijateljskih zemalja želi podastrijeti nam predloge, spremni smo saslušati ga; jasno jest, da se time ne bi bavili, a da nijesmo prije o tome obavijestili naše saveznike. Pismo cara Karla bilo je privatno pismo u srednjof Plavi, dva u našim linijama a i treći u okolici Papadopola.

a da nije dozvolio, e bi se pokazalo ikom drugome osim francuskog ministra - predsjednika i engleskog kralja. Govornik boravio je u ona doba u Americi, te se nije mogao s tim pismom onoliko baviti, koliko je bilo potrebno. Amerikanska vlada nije u ono doba bila o pismu bolje informirana negoli govornik sam. Na upit Runcimana, da li je Francuska zatražila još inih područja preko opsega Alzacije-Lorene godine 1870., odgovorio je Lord Balfour, da se ne radi o povećanoj Alzaciji-Loreni kao ratnom cilju saveznika. Pregovaranja nijesu bila prekinuta radi takvog zahtjeva. Pobuda smjerala je jedino na to, da bi se izazvalo dojam, kako se rat vodi za Alzaciju-Lorenu, dok ne bi Italija stekla ništa. Balfour ne vjeruje da su središnje vlasti ikada iskreno nastojale da postignu mir; išle su jedino za tim, da zavade saveznike. Nitko nema usrdnije želje, svršiti taj rat, kao engleska vlada, a da nam kojigod pokaže metodu, kojom bi se to dalo postići, bit će svakako prihvaćena.

Dogadjaji u Pragu.

Vladine „protumjere“. — Zabrana sakupljanja. — Progon jugoslavenske omladine iz Praga. — „Narodni Listy“ obustavljeni.

Vlada Seidlerova, a tko bi to drugi mogao da bude, odvažila se napokon iza duga krzmanja na politiku „jake ruke“. Kako će uspjeti, ne zna se još. Ali je ipak započela s pritiskom i to još, kako se vidi iz našeg naslova, prije na sjeveru nego li na jugu. Iz opširnog izvještaja dopisnog ureda, koji tu za čudo ne šteti riječima, saznajemo za taj odlučni korak austrijske vlade putem redarstvenog ravnateljstva u Pragu. Iz tog izvještaja proizlazi, da se radi „veleizdajničkih“ izkaza prigodom proslave pedesetgodišnjice Narodnog divadla mora nastupiti sa „najoštrijim“ protumjerama. Jugoslavensku se omladinu, koja se nalazi u gostovima u Pragu, tjera iz Praga. „Narodne Liste“ se obustavljaju. Zabranjuje se sastajanje, zabranjuju se povorke, koje će u protivnom slučaju biti, bude li potrebno, i silom rastjerane. To javlja c. k. dopisni ured. Taj je ured austrijski dopisni ured, kako mi se li izgleda, a ne austrijski dopisni ured, kako mi se li izgleda. Interese svih austrijskih naroda prema onoj Seidlerovoj: „Gleiches Recht für alle“ (Jednako pravo za sve). Da li tako čini ili ne, razabire se iz sljedećeg: Kad se u Štajerskoj ili Koruškoj uzvrpolji kakva gladna općina, raširuje taj dopisni ured brzo tu vijest, polanko i opširno, te konstatuje, da je ta i ta općina svečano protestovala proti jugoslavenskoj državi. Ali kad Jugoslavenski klub i Češki svaz protestuju proti nepravdi, koja se našim narodima nanasa, kad češki narod a s njime i vascelo slavenski svijet slavi pedesetgodišnjicu češkog Narodnog kazališta — dopisni ured šuti. Tek sada javlja o injerama vlade. A te su mjere nepravedne, stranačke, inspirovane od protivnika češtva, jugoslavensktva i slavenstva te neprijatelja slobode, istine i pravednosti. S kakvom radošću i zadovoljstvom izvješćuje dopisni ured o tome. A same mjere?

„Narodni Listy“ danas su najveći, najobjavljeniji i najbolji češki list. Izlaze već 58. godinu, te su mnogo teških trenutaka sretno prebrodili. Oko njih sakupljeni su danas najbolji češki pjesnici, pisci i novinari. Iza pomilovanja dr. Kramara i dr. Rašina te urednika „Narodnih Listy“, Cervinke, postali su glasnikom središnjeg češkog naroda. Rašireni su po svim češkim krajevima, a sav slavenski svijet pa i sami protivnici Slavena obilno crpe iz njih. Za vrijeme rata bili su obustavljeni jednom na osam dana (od 5. do 12. prosinca 1914.) te pred nekoliko vremena na četrnaest dana, ali je ta posljednja zabrana bila opozvana. Cenzura je nemilosrdno postupala proti njima. Njihovi nepolitički privremeni suradnici, bili su po redarstvu službeno konstantovani, od urednika pak nije ni jedan bio oslobođen od vojništva. Vijesti, koje su u drugim listovima mogle proći (u njemačkim i samoj češkoj „Narodnoj Politici“) bile su u „Narodnim Listyima“ zaplijenjene. Sad su obustavljeni — valjda za uvijek, jer se ne kaže do kada. List, koji je bez zaprijeke mogao izlaziti u raznim apsolutističkim vremenima, obustavlja se danas. Svjedočanstvo pravednog i demokratskog ustavnog života u našoj državi!

Prag, 19. (D. u.) Službeno se javlja: Dogadjaji državi neprijateljskog, dapače veleizdajničkog značaja, koji su se odigrali tijekom trodnevnih svečanosti prigodom pedesetgodišnjice opstanka češkog narodnog kazališta, potaknule su oblasti na primjerenе protuodredbe. Ravnateljstvo redarstva izdalo je objavu, u kojoj kaže: Prosvjetno slavlje godišnjice češkog narodnog kazališta izrodilo se u političke demonstracije te izazvalo konačno niz veleizdajničkih dogadjaja, koji traže najoštrije protumjere.

Iz tih razloga kao što i radi ozbiljnosti vremena ne smiju se takve stvari više dozvoliti. Gomilanje ljudi i povorke bit će od sada unaprijed bezobzirno, a ustreba li, i silom rastjerane. Prestupci proti zabrane nošenja kokarda i znakova u bojama neprijateljskih država, bit će kažnjeni. Mladenački jugoslavenski gostovi bit će pozvani, da ostave Prag. Intendanca češkog narodnog kazališta bila je upozorena na izvjesne, sažaljivanje vrijedne dogadjaje te zamoljena, da im stupi na kraj, jer bi se inače kazalište zatvorilo. Uredništvu „Narodnih Listy-ja“ uručena je odredba, naslovljena na glavnog urednika, koja veli: U pisanju od vas uređovanih „Narodnih Listy-ja“ pojavlja se unatoč strogoj opomeni, od 14. veljače 1918. uvijek otkrivenije nastojanje, e bi se prema nacrtu pobudilo raspoloženje i simpatije za državu antante te time koristilo interesima naših neprijatelja. Pošto su mjere, poduzete sa strane štamparskih ureda protiv ovog očividno za državu opasnog pisanja, bile besplodne, određuje se, počamši sa 19. svibnja, obustavu periodičnog tiskopisa „Narodni Listy“.

Domace vijesti.

Sagradimo narodne škole u Pulli!

Misao izražena u „Hrv. Listu“ od 29. travnja u članku „Jedna potreba“ često mi je dolazila na pamet u ovo zadnje vreme, odkad sam opazio, da doprinosi za našu srednju školu u Pulli rapidno se umanjuju. Nije čudo, da su doprinosi prestali, kad štava akcija nije bila ni najmanje organizirana. Mi si još nismo usvestili, da u današnje vreme odlučujuću reč u svakom smeru vodi organizacija. Čim je koji stalež, koja klasa ili koji narod bolje organiziran tim je jači, njegov glas se dalje čuje. Kad tko izadje na javnost s kakvom idejom, dolazi kao prvo pitanje: Tko za tom idejom stoji, kakova se sila na nju opira. Mi nećemo da to upoznamo i za to kod nas mnoge lepe zamišll propadnu. Pitanju hrvatske srednje škole u Pulli grozi takova sudbina. Ali ta absolutna potreba naše puljske mora se ostvariti i današnji kapital od 60.000 kruna mora se povećati! Akciju treba organizirati odmah, ne valja čekati svršetek rata, jer bio taj kakav mu drago mi ćemo škole jednako trebati, a novaca ne ćemo mi onda imati više nego sada, pa zašto odgadljati.

Prema mojemu mnenju bilo bi najzgodnije, da cilj sagraditi jugoslavensima potrebne škole u Pulli. Srednja škola je tek jedna tačka programa, tačka sa manifestacijskim karakterom, ali mi isto tako trebamo i drugih škola: još nekoliko pučkih, žensku i mušku građansku, zanatlijsku, večernje tečajeve za šegrtе, za naše seljačke devojke, koje dolaze iz okolice u grad, dalje višu devojačku i t. d. No nemojte se varati: nije to pusto nabranjanje, već su to žive potrebe. Ne sagradimo li narodu svome škole, on će nam se izgubiti među tuđim elementom. Onomu pripada budućnost, ko narod svoj izškoli u svakom smeru, ko mu da svestransku izobrazbu. Ne smemo ostati narodom analfabetskih seljaka, najtežih radnika, klasno i nacionalno neosveštenih. A verujte, da bez škola ta metamorfoza, od koje zavisi naša budućnost, neće doći. Škole treba da nam odgoje muševе i žene, koji će pak znati decu svoju odgojiti narodu. Na čelu takovog „školskog društva“ treba da stoje ljudi pedagoški obrazovani. Oni između naših pedagoga, koji čute najviše volje za rad, neka stupe na čelo. U odboru neka pak zajednički rade pedagozi, zastupnici radništva (koje tvori jedro našeg naroda u Pulli) i zastupnici seljačke okolice. Zastupnik radništva mora biti dobar poznavać radništva i njegov pouzdanik, a nije baš apsolutno potrebno da je sam radnikom; a isto tako i zastupnik seljaštva. Takova organizacija odgovarala bi današnjoj demokratskoj dobi i imala bi u sebi jamstvo za uspeh. Tko hoće da radi među narodom i za narod, taj treba da pozna misli i čud naroda i da uživa njegovo poverenje.

Imenovana organizacija vršila bi svoj rad na temelju nazora o razdelenju rada. Pedagoški članovi imali bi u glavnom dužnost da istražuju gde i kakovu školu trebamo, oni bi morali voditi brigu oko unutrašnjeg uređenja škola. Oni opet članovi, koji stoje u doticaju sa našim radništvom i seljaštvom morali bi voditi propagandu među svojim elementom. Radništvu i seljaštvu treba jasno dokazati, kako mu je škola potrebna, treba razviti u njima pouzdanje u školu, da pak šalju svu decu u škole i da davaju doprinose za održavanje škola. Učitelji i svećenici iz okolnih sela morali bi postati dobrovoljnim poverenicima tog društva po selima, oni bi morali organizirati novčane doprinose. Škola će služiti puljskima a za to je puljskima u prvom redu dužna, da je održava. Možemo računati na pripomoć i od drugud, ali pri tom trebamo znati, da svaki kraj ima svoje brige i potrebe i da će zbog toga glavni dio bremena pasti na naša leđa. Osnovana srednja škola ne mora odgovarati tipu državnih. U zadnje vreme raspravljalo se je u javnosti baš o uređenju srednjih škola (u „Hrvatskoj Njivi“) pak bi se na temelju mišljenja nekih naših uglednih ljudi mogle i nekoje reforme uvesti. Ne smemo čekati, da nas iz Beča reformiraju. Reformirajmo se sami! Ali reforme na papiru bile bi uzaludne, ako ljudi, koji su pozvani da u njihovom duhu odgajaju mladež, ne bi bili sposobni da tako deluju. Izmučeni narod naš nema previše novaca, da bi se taj novac izdavao na hazardne pokuse. Od prvih naših profesora u Pulli zavisi u velikoj meri i budući razvitak prilika za naš narod u Pulli i okolici, pa neka si zato birači prvih profesora i profesori sami svesni budu svoje zadatke i odgovornosti pred narodom i budućnošću.

Dopisi iz Istre.

Iz Gračičca. Pred nekoliko dana prošao ovuda voz sa „kontraband“ kukuruzom (turkinjom) za tvrtku L. Runc i drugovi. Cijena u Pazinu K 12.40. U Gračičcu, i to na cesti, bila taj dan i pomenuta turkinja hadava. Tremende (strahovite) su te ženake!

Mali oglasnik

KINO CRVENOG KRIŽA
Ulica Sergija broj 34.

Današnji raspored
Sedmica cara Karla.

Od šestoga dobitka kinematografa pripast će 10 posto Zakladi cara i kralja Karla za ratnu opakrbu.

Nirvana

Igrokaz iz indijskoga u 8 čina.

Početak: 2.30, 4.20 i 6.10.

Ulazne cijene za ovaj film: I. mjesto K 1.20; II. mjesto 80h.

Ući se može kod svako silke.

Ravnateljstvo si pridržava pravo promijeniti raspored.

Mreža „miglavica“

prodaje se sa više predmeta za popravljnje mreža. Upi-tati se kod J. Mate, Trg Custoza br. 1.

: Kino „IDEAL“.

Danas u ponedjeljak
Julius Caesar

sa prologom i pet čina.
(II. dio).

— Predstava traje sat i pol —

Ulazne cijene za ove predstave: Rezervirana mjesta K 1.60, I. mjesto K 1.40, II. mjesto K —.50.

Sutra I. dio.

Rabljeno pokuštvo

kupuje i prodaje tvrtka
FIMP Barbančić
Sikanska ulica.

Oglasujte
u „Hrvatskom Listu“!

Razredna lutrija. Srećke
10. razredne lutrije mogu se dobiti u Pulli kod tvrtke Jos. Krmpotić, trg Custoza, ulica Fran Ferdinanda br. 3.

Rascvijenog srca javljaju potpisani svim prijateljima tužnu vijest, da je njihov premili

Ivan Stergar

nakon kratkotrajne teške bolesti, dne 18. o. mj., u 3 sata poslije podne, u 75. godini dobe svoje, u Gospodinu preminuo.

Pogreb milih ostanaka obaviti će se u Kanfanaru danas, 20. o. mj., u 4 sata poslije podne.

Kanfanar, 20. maja 1918.

Rastuzena rodbina.

Pojedini
Cijena lista: U pretpl...
za glavni god. K 48...
za polugodišnje K 24...
za četvrtgodišnje K 12...
za godišnje K 4...
za 16 ml. pojedini br...
OGLASNI primaju se...
apravi lista trg Custoza...
godine IV.
Savez
Svibanjski bro...
Kampf iznosi u...
lovom „Njemačka...
načko-austrijskog s...
9 godina svog op...
vor, koji je bio po...
zričito, da se save...
pctu sa čelavom vi...
panje mira, bude...
strane Rusije. Kod...
Bismarck da nagov...
sveopći savez iz...
pala na jednog od...
kloniha ovaj predlo...
Njemačkoj u pomoć...
klauzula, koja odr...
zuju, za slučaj, d...
vlast osim Rusije...
nost. Ali takodjer...
interpretaciji savez...
vrijeme bugarskih...
je prijetila austro...
marck zastupao s...
ana, da zaštupa...
javio, da se neće...
pošto je za Njema...
garske biti. Grof...
čerije pravno. D...
marck tajni uzaj...
(Rückversicherung)...
ništa znala, koji...
Bismarcka obvezu...
hoću neutralnost...
bila napadnuta o...
bila zajamčena u...
gradu.
Dok je Bismarck...
prekinita „žica...
Vilim II. ovu pol...
novio taj uzajam...
se je u ono doba...
bila najveća pro...
ženja bio je ugo...
kojim je Njema...
otok Helgoland...
Njemačke i Eng...
žala Francuskoj...
1891. rusko-fran...
mačka ugrožena...
rala uže priklju...
glesko prijateljs...
Već godine...
i Francuska te...
Japansku, neka...
bačen u naručaj...
Time što...
koja je došla P...
Čau, započeo je...
Engleske, koje...
čičavojoj svjetskoj...
Njemačke i Ru...
austro-njemačko...
vezana na skraj...
Evropi na agres...
provodjati aktiv...
računati sa nje...
Posljedica je to...
Rusije, koje su...
složno te se g...
pogledu reform...
njemačke opreke...
približenje sa...
sklopljen engles...
tanta (entente)...
bođnu ruku u M...
digla prosvjed...
protivštinu izme...
je Engleska na...
koja je radi sve...
čtete na Balk...
nikom Njemačk...
pooštrila se i r...
Carigradu med...
izakako su se i...
teže podnosila...
menat. Posljed...
mula takodjer...
na čitavi muslim...
Rusije kao što...
sporazumije gle...
pitanja, tako te...
medju obiju dr...
U tom kr...
da može koristi...
oslabljenu snag